

FORNYINGS- OG
ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET (FAD)
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

Deres ref:

Oslo, 11. august 2006
Vår ref: Julianne Meling / DOK-2006-02137

HØRINGSBREV - ENDRING I FORSKRIFT OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER - KJØP AV REHABILITERINGSTJENESTER

Handels og Servicenæringens Hovedorganisasjon (HSH) viser til høringsbrev av 19. juni 2006 vedrørende endringer i regelverket for offentlige anskaffelser for kjøp av rehabiliteringstjenester.

HSH stiller seg skeptisk til departementets forslag om å gi offentlige oppdragsgivere adgang til direkte anskaffelse av rehabiliteringstjenester. Forslaget medfører etter HSHs oppfatning både redusert rettsikkerhet og konkurransemessige ulemper for leverandører av tjenestene. Dette fordi prosedyrereguleringene i anskaffelsesforskriften gir et godt grunnlag for gjennomføring av anskaffelser av rehabiliteringstjenester. Etterlevelse av forskriftens prosedyrer sikrer forutberegnelighet og likebehandling i den konkrete anskaffelsesprosessen.

HSH er svært bekymret for signaleffektene dette forslaget vil gi dersom det blir vedtatt. Både innenfor helsesektoren og mange andre områder, finnes tjenester som er "vanskelige" å anskaffe. Departementene bør unngå at det blir en presedens for å unnta "vanskelige" områder ad hoc.

I lys av rehabiliteringskonkurransene i 2005 er HSH fornøyd med at departementene ser behovet for å gjennomgjøre fremtidige anskaffelser annerledes enn den gang. HSH har våren 2006 gjennomført en undersøkelse blant våre helse-, utdanning- og kulturmedlemmer om deres erfaringer med offentlige anskaffelsesprosesser. I undersøkelsen fremkom bl.a at:

- Konkurransesgrunnlaget vurderes ofte som dårlig spesifisert.
- Flere innkjøpere oppfatter tilsynelatende konkurransegrunnlaget som et dynamisk dokument man kan flikke på. Vitale deler endres gjerne uten at ny kunngjøring foretas og uten at endringene kommuniseres markedet.
- Det synes usikkert om innkjøperne vet hvilke tjenester markedet produserer og hvilke tjenester befolkningen etterspør.

HSH mener at de faktiske utfordringene på rehabiliteringsfeltet ikke avhjelpes ved å gi oppdragsgiver adgang til å foreta direkte anskaffelser. HSH tror at en av hovedårsakene til omstillingsutfordringene, og følgelig anskaffelsesvanskene på rehabiliteringsfeltet, skyldes endrede og reduserte økonomiske rammevilkår. En annen viktig årsak er den store interne

variasjonen mellom de tjenester som omfattes av kategorien rehabiliteringstjenester og som derfor anskaffes i samme konkurranse. Konsekvensen av dette kan fort bli at det utarbeidede konkurransegrunnlaget blir for upresist spesifisert, og konkurransen blir således mangelfull både konkurransemessig og rettsikkerhetsmessig.

Det følger av lov om offentlige anskaffelser at offentlig oppdragsgiver klart skal definere hva som skal anskaffes. Dette kravet vil også gjelde ved direkte kjøp. Det å definere klart rehabiliteringsbehovet, og deretter hvilke tjenester som skal anskaffes fra private tjenesteleverandører, er en kompleks prosess, som både er tids- og kostnadskrevende for oppdragsgiver. HSH mener derfor at departementene bør prioritere arbeidet med å høyne RHF-enes kompetanse som bestiller av rehabiliteringstjenester, istedenfor å unnta kjøp av slike tjenester fra forskriftens prosedyreregler. HSH mener at de prosedyrer som forskriftens del III nå oppstiller gir tilstrekkelige muligheter for å gjennomføre en god konkurranse om kjøp av rehabiliteringstjenester.

Selv om lovens grunnleggende krav om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet og etterprøvbarhet gjelder like fullt ved en direkte anskaffelse som en anskaffelse gjort i henhold til forskriftens prosedyreregler, vil det være flere uheldige effekter av at det åpnes for slike anskaffelser. Da bortfaller kravet om kunngjøring og forskriftens detaljerte prosedyrekrav, noe som igjen vil kunne føre til manglende etterprøvbarhet og transparens. Det er også en risiko for kjøp basert på kjennskap og vennskap, og som byr på økte etableringskostnader og vanskeligere markedsinnpass for nye aktører. I tillegg vil slike markedshindringer på sikt kunne virke som en sovepute for de foretrukne leverandørene, og disse vil igjen få redusert stimulans til å forbedre seg.

HSH kan etter dette ikke støtte forslaget om endring i forskrift om offentlige anskaffelser ved kjøp av rehabiliteringstjenester.

Vennlig hilsen

**HANDELS- OG SERVICENÆRINGENS
HOVEDORGANISASJON**

Seksjonsleder
Harald Jachwitz Andersen

Advokatfullmektig
Julianne Meling